POKROK ZÁPADU

Založen 1871.--Ročník XXXIII. OMAHA, NEBR., VE STŘEDU, DNE 1. ČERVNA 1904. ČÍSLO 44.

State Historical Society N S U Lincoln Neb

Válka Ruska s Japonskem.

Bitva u Kinčau o dobytí útiny Nanšanu stála Japonce ohromné obětí. — Rusové ustoupili k tvrzím u Dalnyho, kde bude veden druhý boj, nežli ustoupí do pevnosti.

Dlouho připravovaný útok na Port Arthur započal v sobotu v noci bitvou u Kinčau a teprve ve čtvrtek podařilo se Japoncům vytlačiti Rusy z jich postavení na výšině Nanšanu.

Dle jednoho amerického zpravodaje, nalézajícího se v táboře japonském, stálo tam 50,000 Japonců proti 20,000 Rusům. (Co o těchto odhadech soudíme, nalezneou čtenáři v jednom z našich úvodních článků. — P. r.)

Japonci nežli dobyli výšiny Nanšanu museli se v pravém smyslu slova broditi krví svých padlých soudruhů a museli kráčeti po jich mrtvolách.

Osm tisíc Japonců padlo při tomto hrozném útoku a na 2,000 Rusů zaplatilo obranu Kinčau u Nanšanu svými životy. Japonci podnikli útok dvacetkráte na vrcholek Nanšanu, odkudž sršela na ně zkáza a dvacetkráte byli zahnáni a ustoupili v nepořádku, ale vzdor tomu se šílenou přímo odvahou hnali se po jednadvacáté nahoru a tato šílená odvaha dobyla jim vítězství.

Kinčau byl dobyt po celonočním dělostřeleckém boji a po útoku, provedeném z rána ve čtvrtek, načež Rusové ustoupili z města a připojili se ku svým soudruhům opevněným na Nanšanu.

Po celém úpatí výšiny připraveny byly miny k výbuchu pomocí elektrických drátů a nízko u země spletivo ostnatého drátu překáželo Japoncům v jich útoku, ale žlutí synové slunce nedbali na tyto překážky, což svědčí o jich statečnosti.

Nežli započali útok na Nanšan, tu zvědům jich podařilo se zjistiti, kde se miny nalézají a zároveň líčenými útoky zjistili, kolik mají asi Rusové děl, jakého kalibru a kde jsou umístněny. Teprve potom generál Oku v noci na čtvrtek rozestavil svou armádu k útoku naproti opevněné linii ruské tři míle dlouhé. Útok tento započat byl teprve po dlouhé konferenci japonských velitelů, kteráž skončila po sedmé hodině ranní. Sotva že se tak stalo, tu japonskými řadami se rozlétlo, že útok na Nanšan bude zahájen. Plukovník Nagari, započal tento útok ne však zbraní, ale rýčemi a kleštěmi. V jeho mozku zrodilo se totiž, aby miny byly učiněny neškodnými přestříháním elektrických drátů a sám nabídnul se, že to provede s několika dobrovolníky. Bylo mu to dovoleno a ze sta přihlášivších dobrovolníků vybral si jich dvacet, s nimiž se hnal k úpatí výšiny Nanšanu. Šavle plukovníka Nagariho byla tou jedinou zbraní již tento hlouček měl sebou. Rusové nezdáli se v prvém okamžiku pochopovati, co tento hlouček vlastně zamýšlí, když však to bylo pochopeno, zahájili na odvážlivce ostrou palbu. Dva muži z hloučku toho klesli zabiti, několik jich bylo zraněno, ale ostatním se podařilo dráty přeřezati a dokončivše tuto svou práci, skokem vraceli se k hlavnímu voji. Na tomto ústupu zabit byl ještě jeden ze Japonců a plukovník Nagari poraněn byl do ramene, ne však nebezpečně.

První útok na výšinu podniklo pouze 800 dobrovolníků k tomuto úkolu se přihlásivších. Těmto dán pouze jediný rozkaz: "Dobyjte vrcholku Nanšanu!"

Za zpěvu národních písní blížili se dobrovolníci nejprvé zvolna, pak zrychleným krokem a konečně skokem hnali se po stráni nahoru k vrcholi.

Tam nebylo viděti žádného Rusa. Vše zdálo se tam klidné a salvy útočích Japonců, vysílané na vrchol, zůstávaly bez odpovědi. Kule z pušek zarývaly se do země a vrchol Nanšanu ukryt byl v mrak vystoupivšího prachu z rozryté země.

Tak dostali se Japonci k druhému spletivu z ostnatého drátu utvořenému a zde museli se zastaviti, aby překážku tu odstranili. Poznenáhlu se jim to podařilo a Rusové zůstali vzdor tomu tiši.

"Opustili snad Nanšan?" tázali se velitelé japonští sebe samých a ta otázka zaměstnávala také mysle útočícího oddělení. Tu pojednou, když Japonci dospěli k třetímu spletivu, zarachotila střelba ruského dělostřelectva a hned zahřměly salvy z ruských zákopů. Japonci klesali, ale ti co zbyli hnali se stále ještě k vrcholi s neúmornou kuráží. Ze zákopů vyšlehly blesky, strojová ruská děla začala své dílo zhouby. Z osmi set dobrovolníků zahájivších první útok neušel ani jediný smrti nebo zranění. V 45 minutách nezůstal z osmi set vojínů jediný, který by byl schopen dalšího boje, za to stráň Nanšanu pokryta byla mrtvolami a raněnými.

Střelba v ruských zákopech ustála a na vrcholi rozhlaholil se vítězný jásot ruských vojínů.

Tento jásot zanešen byl větrem k japonským řadám stojícím v údolí, již s hrůzou pozorovali zkázu svého dobrovolnického sboru a jásot nepřítele vzbudil v žlutých Asijčících vztek a touhu po odvetě. Začali řváti, mnozí zuřivostí plakali a důstojníci museli zdržovati mužstvo, aby se v masách nehnalo na Nanšan, neboť takový útok mohl míti pro Japonce ty nejsmutnější následky. Gen. Oku rozkázal dělostřelectvu, aby hledělo umlčeti ruské baterie a na štěstí pro Japonce v pravý čas loďstvo admirála Togy spustilo zhoubnou palbu na ruské posice, která později byla příčinou, že Rusové museli opustiti zákopy.

Když střelba ruského dělostřelectva zdála se slabší, generál Oku dal nový rozkaz k útoku. Rusové majíce pouze malá děla, zúmyslně šetřili nábojem, aby mohli důrazně hájiti posice proti útokům japonské pěchoty.

"K útoku!" rozlehlo se velení a několik tisíc Japonců hořících touhou pomstíti se za padlé soudruhy, hnalo se k vrcholi. Když přiblížili se na 400 yardů k ruským posicím, odtud sesypal se na ně déšť kulí, ale přec jen dál a dál hnaly se zbylé čety. Kule ze strojových děl kosily je jako klasy, útočníci se na okamžik zastavili, pak se obrátili a skokem spěchali ze stráně a nezastavili se až octli se u hlavního oddělení.

Generál Oku nedbaje již ani vojenské opatrnosti a nedbaje ztrát, jakých nezdařené útoky vyžadovaly, umínil si, že Nanšan musí dobýti a celá armáda v odděleních byla konečně hnána na ruské posice. Postavení japonského vojska bylo dosti kritické, neboť zásoby střeliva pro japonské baterie počaly se již vyčerpávati. To přimělo generála Oku, že dal rozkaz k útoku bodákem bez ohledu na ztráty, jaké takový útok měl. První divise japonská (10,000 mužů) hnala se na ruský střed, ale byla přinucena k ústupu. Mezitím ruské levé křídlo utrpělo veliké ztráty vražednou palbou granátovou vysílanou z lodních děl japonských a čtvrtá divise japonská, spozorujíc dobrý účinek oné palby, počala hnáti na zdemoralisované ruské levé křídlo a to počalo ustupovati a ostatní ruské vojsko jsouc ohroženo v boku, muselo opustiti taktéž zákopy a zanechati děla ve svých opevněních. Ústup Rusů děl se v úplném pořádku. Velitelem ruského vojska byl bezpochyby generál Fock. Dle úředního odhadu japonského generála Oku, ruské posice byly hájeny jednou divisí (10,000 muži) a naše domněnka o síle ruského vojska jest tímto úředním prohlášením potvrzena. Nebýt palby z děl japonské eskádry, tu by se sotva podařilo Japoncům Nanšanu dobýti. Japonské loďstvo, sestávající z dělovic Tkukiši, Amagi, Heiyen a Čakai a z oddělení torpédic, nalézalo se v zálivu kinčauském a odtud pálilo na ruské posice. Jedna z ruských dělovic podporovala svou střelbou ruské vojsko ze zálivu talienského.

Dle jednoho válečného zpravodaje obdržel generál Stessel rozkaz, aby hájil každou stopu půdy před Port Arthurem a následkem toho také Rusové upravují na různých strategicky důležitých bodech na rychlo nová opevnění. Tímto odporem má získán být čas, aby Rusko mohlo na bojiště upraviti tolik vojska, co ho bude zapotřebí k osvobození Port Arthuru.

Generál Kuroki dosud váhá s útokem na generála Kuropatkina u Liaoyangu. Potyčky jsou mezi Japonci a Rusy na denním pořádku. O situaci zasýlá Kuropatkin každý den caru telegramu, obsahující mnoho podrobností v celku bez významu a proto uvádíme z nich jen ty nejdůležitější.

Zpráva ze dne 24. května zní: Celkem se ve hlavní situaci u Fenghuangčengu ničeho nezměnilo. Je jisto, že je soustředěno u Fenghuangčengu 40,000 vojínů japonských a že jsou v Pianmiou čtyři řádové pluky s 50 děly.

Postup malých oddílů japonských proti Stujenu byl pozorován. Týž byl velmi zdlouhavým a konán s velikou opatrností. 3,000 řádově pěchoty a gardy se třemi škadronami jízdy se dalo dne 22. května na pochod po silnici do Liu Yanu. V tomtéž čase postoupil nepřítel od Fenghuangčengu a Pianmiou proti dolnímu toku řeky Tayang na cestě k Lang Wang Minu. Přední stráže těchto oddílů přešly 22. května na pravý břeh řeky a oddíl sestávající ze tří setnin a jedné škadrony obsadil průsmyk Liaotialský. Dne 22. května obsadil smíšený oddíl, sestávající z praporu pěchoty a škadrony jízdy Pikenciro na pravém břehu řeky Tayang na cestě do Takušanu ve vzdálenosti 7½ míle od Sudiapudce.

Dne 25. května Kuropatkin oznamuje, že japonské oddělení sestávající z pluku pěchoty a škadrony jízdy obsadilo návrší blíže vesnice Dapu, na hlavní cestě k Liaoyangu. Toto oddělení napadlo kozáky je střežící o desáté hodině z rána a střelba trvala až do 4. hodiny odpolední, načež kozáci ustoupili. Japonci pokusili se obejíti pravé křídlo kozáků, aby jim zamezili ústup, ale nezdařilo se jim to. Toho samého dne jiné japonské oddělení vyrazilo směrem k Liaoyangu, ale setkavši se se silnějším ruským oddělením rychle ustoupilo.

Nyní, když Oku dobyl výšiny Nanšanu, tu bezpochyby započne Kuroki svůj útok, aby zamezil Kuropatkinovi přispěti Port Arthuru ku pomoci.

Prodá se zásoba lékárnického zboží v Saline okresu, Neb. Inventura obnáší kolem $3,800. Dobré české místo. Bližší sdělí adm. Pokroku Západu, Omaha, Neb. 44x2

HUDEBNÍ FESTIVAL **v Auditorium**

Na oslavu zbudování a otevření Auditoria, bude se odbývati

ve dnech od 7. do 25. června za spolupůsobení věhlasného **INNESE a jeho znamenité kapely**

v které účinkuje největší žijící virtuos na křídlovku (kornet) slovutný krajan náš, pýcha každého upřímného Čecha,

PAN BOHUMÍR KRYL.

Velký dedikační ples dne 7. června. **Knížky o 20 vstupenkách k festivalu za $5 jedna.**

Z Washingtonu.

Vrchní správce oddělení pro cizí trhy v zemědělském odboru, G. K. Holmer, vydal v těchto dnech přehlednou zprávu, kteráž naznačuje, jakým důležitým faktorem jsou naši rolníci pro celý svět.

Dle této zprávy cena plodin vyvežených do cizích zemí obnášela $878,479,450. Za posledních 11 roků pouze v roce 1901 dosáhl vývoz větší hodnoty, neboť obnášel tehdy $951,628,330, k čemuž onen rok nejvíce přispěl vývoz baviny.

Hodnota rolnických plodin vyvážených do ciziny soustředí se ponejvíce na několika hlavních plodinách. V roce 1903 tvořila bavlna 36 ze sta vývozu toho, obilí a mouka 25 ze sta, maso a dobytek 24 ze sta. K tomu přichází vývoz tabáku, jež obnášel $35,000,000, pokrutiny $19,830,280, ovoce a ořechy přes $18,000,000 a bylinné oleje přes $16,000,000. To jest oněch osm nejhlavnějších plodin vývozných, z nichž každé vyváží se ročně více nežli za $10,000,000 a ti tvoří celkem 96 ze sta všeho vývozu rolnických plodin za rok 1903.

Za poslední roky před 1903 obnášel vývoz baviny od 3 do 4 bilionů liber a průměrem se vyváží bavlny po celou řadu roků od 63 do 71 ze sta celé sklizně baviny v zemi.

Pšeniční úrody vyváží se za posledních 12 roků od 31 do 41 ze sta a pšenice i mouku v to počítaje, vyváží se od r. 1897 ročně průměrně 200,000,000 bušlů. Před tou dobou obnášel vývoz ten o 50 až 100 milionů bušlů méně. Korny se vyváží jen nepatrná část co takové, a obnášel její vývoz 11 ze sta v r. 1808, než při tomto nevelikém obnosu ze sta jest vývoz přece mezi 100 až 200 miliony bušlů ročně.

Hovězího masa vyvezlo se 358,000,000 liber, vepřového 551,000,000 liber, sádla 490,000,000 liber, tabáku 386,000,000 liber. Vývoz másla a sýra se za několik posledních roků značně zmenšil.

Dále nalézáme v této zprávě, že se za posledních několik roků u nás rozmohlo značně štěpařství a že bude moci země naše vyvážeti ohromný přebytek všeho ovoce do ciziny. Vývozu látek živočišných ubývá, kdežto vývozu bylinných látek stále přibývá.

Z tohoto našeho vývozu Anglie odebírá skoro polovinu, Německo více než šestinu, Francie, Nizozemí, Belgicko a Italie zbytek. Čína za poslední dva roky odebírala asi za $1,000,000 ročně. Z našeho vývozu odbírala Evropa od 85 do 90 ze sta, od 6 do 7 ze sta severní Amerika a necelá dvě procenta ze sta Asie, jižní Amerika, Afrika a Australie.

Nejlepší odběratelkou Spojených Států jest Anglie.

Pěstovatelé bavlny budou čísti s radostí zprávu, že přírodoznalec zemědělského odboru, O.F. Cook, nalezl ničitele bavlnového pilousu, jež se zažírá do bavlnových tobolek a kazí je. Cook nalezl v Quatemale v provincii Alta Vera Cruz hnědého mravence, o němž se vypravuje, že kdykoli se v kraji tom objevil pilous, mravenec tento ho vždy přemohl a vypudil. Mravenci tito budou nyní přeneseni a nasazeni v krajích bavlnového pásma na jihu a očekává se, že osvědčí se zde jako ve Quatemale. Vláda na pokus tento vynaloží všechny potřebné peníze.

Oznámení klubu "Komenský" v Lincoln, Neb.

Dne 24. května 1904.

Jak již české veřejnosti známo, na státní universitě v Lincoln, Neb., založen byl literární klub "Komenský", sdružení to českých studujících za účelem vzdělávání se v českém jazyku a k povznesení jména českého vůbec. Až dosud byla činnost klubu tohoto obmezena pouze na členy a nejbližší okolí. V poslední klubové schůzi bylo však usneseno podniknouti práci širší a snažiti se, býti prospěšnými všem těm, kdož by jakékoliv rady a pomoci, pokud se týče státní university, potřebovali. Studentům, toužícím po vyšším vzdělání, doporučujeme státní universitu nebrasskou, neb jsme přesvědčeni, že jest tím nejlepším ústavem nejen ve státě, ale i na celém západě. Universita nebrasská poskytne posluchači to nejlepší a pokud peněžního vydání se týče, dává se studujícím příležitost ve zbývajícím čase vydělati si tolik, aby mohli tím uhraditi po většině celé své vydání. Vydání za celý školní rok obnáší od $150.00 do $200.00, což jest u porovnání s ústavy jinými zajisté částka malá. A, jak již řečeno, většinu obnosu toho jest si možno vydělati různými pracemi. Obzvláště mladíkům naskytuje se práce takové dosti. Další výhodou pro české posluchače taktéž bude, že zde nyní mimo americké a jiné všeliké vzdělání budou moci nabýti též vzdělání v jazyku českém, jež jim poskytne klub "Komenský". A tu nejen že budou míti příležitost naučiti se mateřské řeči správně, ale budou též seznámeni s českými dějinami, s českou literaturou a vůbec se vším, co se týče českého národa. Klub "Komenský" bude zde míti před započetím vyučování příští podzim též výbor, který každému Čechu, který o to požádá, zaopatří byt, stravní místo, práci a vůbec pomůže mu a poradí ve všem, co bude třeba.

Hlavní obory, kterým se zde vyučuje, jsou následující: Právnictví, lékařství, učitelství, inženýrství, hospodářství a hudba. Jest ještě mnoho jiných oborů, o kterýchž na dotaz každému odpovíme. Výbor, který bude na všechny dotazy odpovídati, jest. Albina Brich, Weston, Neb., a F. Pipal, So. Omaha, Neb.

Za klub "Komenský" Výbor

Odstrašující příklad obecenstvu.

Paní A. Bergmanová v Chicagu otrávila se karbolkou pro nezhojitelnou vnitřní nemoc. Celá řada balsámů, syrobů a jiných patentních "léků" a pilulek ubohé paní nepomohly. Není divu, poněvadž patentní "léky" obsahují ponejvíce jedy: morfium a chloroform, které nemocnému sice na okamžik uleví, ale po čase se člověk pozvolna otravuje. Varujeme tudíž před takovými "léky" podvodnými reklamami vychvalovanými a v zájmu vlastního zdraví dejme přednost léku přirodnímu, kterým jest Šimanovského Březohorské Thé, a nikdy nebudeme nezhojitelnou nemocí dohnáni k sebevraždě. Cena balíčku $1.00, poštou $1.20 přímo zasílá: R. F. Simanovský, 654 Scott St., Milwaukee, Wis. tf

Spolehlivé pojištění na život za skutečnou cenu

Woodmen of the World

(Převaží Světa)

ČESKÉ TÁBORY V OMAZE A SOUTH OMAZE.

Dobrá to věc! 41—

Bolí Vás zuby? Lehká **Pomoc**

Kabelkovo zubní thé

vyléčí bolest zubů ve 2 neb 3 minutách. Utvrdí zuby, chrání je před další nákazou a obyčejně se bolest více nevrátí.

Balíček s návodem poštou 40c.

F. Kabelka,

605 High Street, RACINE, WIS.

Willow Springs Pivovar

dává

ZELENÉ "TRADING STAMPS"

Za $3.00 zelených Trading Stamps s každou bednou STARS & STRIPES (2 tucty pintových lahví) —cena **$1.25**

Za $5.00 zelených Trading Stamps s každou bednou STARS & STRIPES (2 tucty kvartových lahví) —cena **$2.25**

Pamatujte! Kromě toho, že dostanete nejlepší lahvové pivo, dostanete též dvojnásobnou hodnotu v zelených "Trading Stamps."

Objednejte si poštou neb telefonem 1306 nebo 1685.

Spolehlivý komissionářský obchod.

Krajané, chcete-li prodati aneb po případě koupiti nějaký dobytek, učiňte dobře, když dříve dopíšete na

Franka Pivoňku, obchodníka živým dobytkem..... **v South Omaha, Neb.**

Pan Pivoňka solidním a poctivým jednáním získal si neobmezené důvěry všech krajanů a kdo na něho se obrátil, byl vždy vzorně obsloužen. Dopíšete-li na něho, zbavíte se mnohých nesnází a ušetříte tím mnoho peněz. Všechny dopisy adresujte:

Frank Pivoňka, Room 135 Exchange Bldg., So. Omaha, aneb 2518 N St.

Nejstarší a nejlepší místo pro schůzku jest

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC

v čís. 1306 Farnam ul.

Pravá importovaná piva na čepu. **Plzeňské** z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hobrau Munich Bavaria pivo. Pivo Anheuser-Busch a světoznámé Faust získalo rozsáhlou reputaci.

Kavárna pro dámy náleží se na druhé podlaze. 40tf

České hosty obslouží ochotně chvalně známý krajan p. Josef Altman.

Trans-Mississippi Marble Works

....vlastní....

Novák & Kretek

č. 1413 jižní 13. ul., Omaha, Neb.

Zhotovují a prodávají

Mramorové a žulové pomníky, náhrobky, desky,

a hřbitovní práce všeho druhu.

Veškeré objednávky vyřizují rychle, pečlivě a vkusně

Hostinec u "Modré Hvězdy"

.....vlastní.....

JOSEF PEZDIRTZ

v budově Národní Síně. č. 1401 jižní 13. ul., Omaha.

BUDWEISER a FAUST PIVO

stále na čepu. Teplý lunč stále připraven.

37— Nezapomeňte se zastavit u JOS. PEZDIRTZ.

Něco, co povzbudí vaši energii a dodá vám nového života za parného dne, jest sklenka čistého a lahodného

"Metzova" piva.

Jest uznáváno všemi milovníky dobrého piva za nejlepší v trhu. Pijte "METZOVO" k vůli svému zdraví.

Telefon 119.

METZ BROS. BREWING CO. vaří a lahvují jen výborné pivo.

Berg-Swanson Co.

15TH & DOUGLAS

Správné obleky pro muže a hochy.

Velký výprodej mužských kalhot.

$2.50 kalhoty **$1.50** ----- $5 kalhoty **$3.00**

$7.50 kalhoty **$5.00**

Velký nákup 1,500 párů mužských nejlepších kalhot, učiněný u největšího světového vyrabitele při velké úspoře. Abychom zajistili si rychlý jich rozprodej, dáváme je dnes do výprodeje o 40 procent levněji než obnášejí pravidelné jich ceny.

Všechny velkosti a délky.